

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 11c ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 402), zwanej dalej „ustawą”. Realizacja tego upoważnienia ustawowego jest związana z zakończeniem stosowania, z dniem 31 grudnia 2024 r., przepisów epizodycznych ustawy. Zgodnie z art. 21 ustawy do dnia 31 grudnia 2024 r. udzielanie dofinansowania i dopłaty ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (FRPA) odbywa się zgodnie z przepisami działu I, II, art. 11, działu III rozdziałów 2, 4 i 5 ustawy o Funduszu i z uwzględnieniem przepisów epizodycznych tej ustawy.

Na czas stosowania przepisów epizodycznych, na podstawie art. 26 ustawy, zostało wydane rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 582 oraz z 2023 r. poz. 2024). Konieczne jest zatem wydanie nowego rozporządzenia, które będzie stosowane po zakończeniu obowiązywania przepisów epizodycznych ustawy tj. od 1 stycznia 2025 r.

Wydanie, na podstawie art. 11c ustawy, projektowanego rozporządzenia ma na celu określenie szczegółowego sposobu dokonywania oceny i wyboru wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z uwzględnieniem wniosków o objęcie dopłatą z Funduszu na okres przekraczający jeden rok budżetowy. Wnioski te są składane do wojewodów przez organizatorów publicznego transportu zbiorowego po zakończeniu stosowania przepisów epizodycznych ustawy. W związku z brzmieniem art. 9a ustawy pojęcie „wniosku o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą” obejmuje zarówno wnioski na dany rok budżetowy jak i wnioski o objęcie dopłatą w następujących po sobie latach budżetowych począwszy od wniosku złożonego w danym naborze.

Art. 11a ust. 1 ustawy określa kryteria, które wojewoda będzie uwzględniał rozpatrując wniosek organizatora publicznego transportu zbiorowego o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą. Każdy z organizatorów publicznego transportu zbiorowego składa do wojewody jeden wniosek o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą. Ponadto zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy wojewoda przyznając dopłatę dla organizatora będzie obejmował dopłatą wnioski organizatorów w następującej kolejności: gminy, związki międzygminne, związki powiatowo-gminne, powiaty, związki powiatów oraz województwa. Ww. kolejność wynika z przepisów art. 11a ust. 2 ustawy.

Projektowane rozporządzenie zawiera powtórzenie regulacji w zakresie oceny i wyboru wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z FRPA zawartych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, stosowanym w czasie obowiązywania przepisów epizodycznych ustawy o Funduszu.

Stosownie do § 2 projektu rozporządzenia wojewoda, uwzględniając określone w ustawie kryteria, będzie obowiązany obliczyć gęstość zaludnienia obszaru właściwości danego organizatora jako iloraz liczby mieszkańców i powierzchni jego obszaru. Wojewoda dokona uszeregowania wniosków według tego kryterium. Najwyższą wartością punktową wojewoda przyzna wnioskowi organizatora o najmniejszej gęstości zaludnienia na jego obszarze. Kolejne uszeregowane wnioski otrzymują wartość mniejszą odpowiednio o 1 wartość punktową. Źródłem danych będzie Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

W § 3 określono sposób zastosowania przez wojewodę kryteriów określonych w art. 11a ust. 1 pkt 3 - 7 ustawy o Funduszu oraz liczby możliwych punktów do przyznania w procesie rozpatrywania wniosku o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą.

W przypadku kryterium, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3 ustawy wojewoda oblicza łączną liczbę linii komunikacyjnych w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, dla których organizator złożył wnioski i dokonuje uszeregowania wniosków według tego kryterium. Najwyższą wartość punktową wojewoda przyznaje wnioskowi organizatora o największej liczbie linii komunikacyjnych.

W przypadku kryterium, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 4 ustawy, przy obliczaniu długości linii komunikacyjnych w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, dla których organizator złożył wnioski wojewoda bierze pod uwagę ich łączną długość. Wojewoda dokonuje uszeregowania wniosków według tego kryterium, a najwyższą wartość punktową przyznaje wnioskowi organizatora o największej łącznej długości linii komunikacyjnych.

W przypadku kryterium, o którym mowa w art. 11a ust. pkt 5 ustawy, przy obliczaniu liczby zatrzymań autobusu na przystankach komunikacyjnych na liniach w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, wojewoda dokonuje uszeregowania wniosków według tego kryterium i najwyższą wartość punktową przyznaje wnioskowi o największej liczbie zatrzymań autobusu na przystankach.

W przypadku kryterium, o którym mowa w art. 11a ust. pkt 6 ustawy dotyczącego realizacji potrzeb osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej zdolności ruchowej w zakresie dostępu do przewozów na liniach komunikacyjnych w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej ocenia się dostosowanie przystanków komunikacyjnych i dworców zapewniające nieutrudnione do nich dostępy dla osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej zdolności ruchowej w stosunku do ogólnej liczby przystanków i dworców na liniach komunikacyjnych, które zostaną uwzględnione w rozkładzie jazdy. Wojewoda będzie przyznawał punkty proporcjonalnie do udziału dostosowanych przystanków komunikacyjnych i dworców.

Oceniając kryterium, o którym mowa w art. 11a ust. pkt 7 ustawy, wojewoda przypisuje wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca wnioskowi organizatora i dokonuje uszeregowania wniosków według tego kryterium. Najwyższą wartość punktową przyznaje wnioskowi organizatora o najniższym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca. Kolejne uszeregowane wnioski otrzymują wartość mniejszą odpowiednio o 1 wartość punktową. Wskaźnik ten będzie ustalany na podstawie aktualnych danych dostępnych na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

W odniesieniu do kryterium, o którym mowa w art. 11a ust.1 pkt 8 wojewoda będzie oceniał wnioski na podstawie liczby przystanków komunikacyjnych i dworców na liniach komunikacyjnych w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, zlokalizowanych w odległości, ustalonej na podstawie najkrótszej możliwej trasy, nie większej niż 500 m od terenów objętych działaniami promiennymi. Powiązanie w przywołanym kryterium liczby przystanków komunikacyjnych i dworców z odległością nie większą niż 500 m od terenów objętych inwestycjami mieszkaniowymi nawiązuje, z modyfikacją, do rozwiązań przyjętych przy określaniu warunków lokalizacji inwestycji mieszkaniowych w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących. Kryterium to pozwoli na ocenę stopnia zapewnienia dostępności komunikacyjnej powstającym w ramach rządowych programów nieruchomościom mieszkaniowym.

Kryteria, o których mowa w § 2 i 3 rozporządzenia będą oceniane i uszeregowywane przez wojewodę zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu w skali od 0 pkt do liczby punktów odpowiadającej liczbie złożonych wniosków w ramach każdej grupy organizatorów.

Stosownie do postanowień § 4 ust. 1 projektu rozporządzenia wojewoda dla każdego wniosku o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą, odrębnie dla każdego roku budżetowego będzie mnożył wartość punktową uzyskaną dla każdego z kryteriów będzie przez wartość wskazaną

w tym przepisie i sumował otrzymane wyniki. Wyniki są sumowane łącznie dla wszystkich lat ujętych we wniosku.

Dla ocenianych kryteriów przypisano następujące wartości:

- gęstość zaludnienia obszaru właściwości organizatora – 0,14,
- liczba linii komunikacyjnych w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, dla których organizator złożył wniosek – 0,25,
- długość linii komunikacyjnych w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, dla których organizator złożył wniosek – 0,09,
- liczba zatrzymań autobusu na przystankach komunikacyjnych na liniach komunikacyjnych w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, dla których organizator złożył wniosek – 0,14,
- realizacja potrzeb osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej zdolności ruchowej w zakresie dostępu do przewozów na liniach komunikacyjnych w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, dla których organizator złożył wniosek – 0,14,
- wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego – 0,19,
- zapewnienie dostępności komunikacyjnej terenów objętych przedsięwzięciami lub inwestycjami powiązаныmi z przedsięwzięciem infrastrukturalnym, o których mowa w art. 5c ust. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych – 0,05.

Następnie, zgodnie projektowanym § 4 ust. 2 wojewoda dokona klasyfikacji wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą w ramach każdej grupy organizatorów, w kolejności od wniosku o najwyższej do najniższej wartości punktowej.

Stosownie do postanowień § 5 ust.1 projektu rozporządzenia, wojewoda klasyfikuje wnioski o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą w ramach poszczególnych grup organizatorów w kolejności ich uszeregowania, do wyczerpania się dostępnych środków przewidzianych na dane województwo.

W przepisie § 5 ust. 2 projektowanego rozporządzenia określony został sposób postępowania z wnioskami, które obejmują więcej niż jeden rok budżetowy i których realizacja w którymkolwiek z lat budżetowych, których dotyczy wniosek przekroczy poziom zaangażowania środków na umowy wieloletnie. Zgodnie z proponowanym przepisem takie wnioski wojewoda powinien uznać i rozpatrywać jako wnioski o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu.

Natomiast w § 5 ust. 3 przesądzono, że ostatnim z wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą, który nie zostanie nią objęty jest wniosek, na którego realizację nie wystarczy środków finansowych zaplanowanych na dane województwo aby objąć dopłatą w całości ten wniosek.

W § 6 wskazano sposób określania poziomu zaangażowania środków Funduszu w odniesieniu do wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą, które obejmują więcej niż jeden rok budżetowy i wynikają z zawartych w 2024 r. wieloletnich umów o dopłatę. W przypadku ww. wniosków poziom zaangażowania środków Funduszu, o którym mowa w § 5 ust. 2 jest określany z uwzględnieniem przepisów art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1720). Zgodnie z tym przepisem zaangażowanie środków na umowy wieloletnie zawarte w 2024 r., w pierwszym roku ich obowiązywania nie może przekroczyć 50% kwoty środków przyznanej dla województwa, a w latach kolejnych 70% tej kwoty w kolejnych latach obowiązywania umowy.

Stosownie do przepisów § 7 projektu projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Przepisy projektowanego rozporządzenia zapewnią wojewodom narzędzia prawne do alokacji środków Funduszu do organizatorów publicznego transportu zbiorowego po zakończeniu stosowania przepisów epizodycznych ustawy o Funduszu. Na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia wojewodowie będą dokonywali, od 1 stycznia 2025 r., oceny i wyboru wniosków o objęcie dopłatą, w tym wniosków obejmujących więcej niż jeden rok budżetowy.

Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców został omówiony w pkt 7 Oceny Skutków Regulacji.

Projekt rozporządzenia nie podlega przedstawieniu właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, w myśl uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

Stosownie do § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny z chwilą skierowania do uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.